

*Владан Станковић**
Институт за политичке студије, Београд

УНИЈА КОРПОРАТИВНОГ КАПИТАЛИЗМА

Приказ књиге: Зорана Милошевића, Унија корпоративног капитализма, Институт за политичке студије, Београд, 2014, 204 стр.

Недавно је у издању Института за политичке студије у Београду изашла књига знаменитог српског политиколога, социолога религије и публицисте Зорана Милошевића, научног саветника Института за политичке студије у Београду, и ректора Универзитета у Брчком. Књига чији радни наслов, како сам аутор у предговору књизи истиче, дугујемо колегиници Александри Мирковић, има

* Научни сарадник

назив: *Унија корпоративног капитализма – економски, политички и културни инструменти Новог светског поретка*. Она је у радној верзији, чини се, имала још сликовитији наслов: *Унија затворског капитализма*. Књига је рађена у, за Милошевића карактеристичном, проширеном џепном издању на тањим картонским корицама. На предњој страни корица упадљиво штрчи приказ анонимних зграда у «лажној фасади» које симболишу моћ и слабост савременог западократског света, док остатком корица превладава фотографија насумично разбацаних америчких долара, који би сликовито требало такође да наведу читаоца на симболику преовлађујуће, мертоновске, вредносне парадигме западних друштава. Унутар корица књиге издавач је пријавио тираж од 300 стотине примерака и имена рецензената: Момчила Суботића са Института за политичке студије, и Лазе Ристића предавача на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци (Република Српска).

Књига Зорана Милошевића структурирана је из 4 (четири) велика поглавља, унутар којих се мање деоне целине гранају дајуће смисао насловима. Прво поглавље носи наслов: *Странпутице економске политике*. У њему Зоран Милошевић дочарава сву бедастоћу и неправду неолибералне економске политике: дерегулације, тоталне приватизације и фетиша *laissez-faire* економије. Поднаслови: Унија корпоративног капитализма (13-22), О радној експлоатацији деце (22-32), Приватизација рата (32-39), Буџетска криза у САД – могућа побуна и инструкције (39-46), Десет година од уласка Мађарске у ЕУ (46-51), Од нуклеарне до зелене енергије (51-59), Јужни ток и Нови балкански поредак (59-66) често речито исказују снагу парадоксалних ситуација света који је крупно загазио у: глобализацију, вестернизацију и американизацију. Приватизација свега и свачега, па чак и оног што се неприкосновено подводи под опште или јавно право вођења рата (*ius bellum*) са једне стране, или приватизација корисничких услуга у процесу издржавања јавноправних, кривичних санкција, указују и упозоравају на парадоксе и опасности савремених глобалних кретања.

Друга глава носи наслов: *Идентитет и политика*, и представља сумарно прикупљен материјал Зорана Милошевића са његових јавних наступа, излагања, предавања, те његове осврте, опажања и накнадна промишљања. У другој глави Милошевић издваја неколико (под)целина: Културни рат против Русије (69-78), Русија «најопаснија држава на свету» (78-85), Представе Русије, Белору-

сије и Украјине у српском дневном листу «Политика» за период новембар-децембар 2012. (85-94), Издавачка делатност Института за политичке студије у Београду о Русији, Белорусији и Украјини (94-101), Француски национализам данас (101-109), Бугарска борба за Македонију (109-118), Политичко понашање муслимана (118-124), Ромско питање у ЕУ (124-133), Компаративна анализа ставова «Дневног аваза», о ЕУ и Турској (133-149). У овој глави наићи ћемо на прегршт занимљивих података које се не могу тако лако наћи у званичним и полузваничним медијима, тако да мноштво изнетих података и чињеничних склопова, у мору данас контролисаних информација и (ауто)цензура, на читаоца делују веома отрежњујуће.

У трећој глави: *Рат и мир у време глобализације и међународних интеграција*, Зоран Милошевић се бави питањима од значаја за однос глобализам – антиглобализам, односно алтерглобализам. Поднаслови као што су: Во Нгујрн Ђап – архитеткта вијетнамске победе (151-160), Ко је запалио Нигерију? (160-165), Грађански рат у Египту и његове последице (165-172), преиспитује улогу глобалистичког интервенционизма у различитим деловима света, за које важе сличне технике примене политичких огледа «управљања кризама».

Последња четврта глава, можда и најпикантнија од свих, носи необичан наслов: *Холивуд, библиотеке и Америчка правила за европски фудбал*. У њој је Милошевић изнео своје најновије увиде у вези: доколице, забаве и психологије маса уопште, бавећи се на занимљив, понекад и надахнут, начин оним што се на Западу колоквијално подводи под «индустријом среће». Глава се састоји од три целине: Нова филозофија библиотека (175-181), Холивуд – инструмент Новог светског поретка (181-187) и Америчка правила за европски фудбал (187-194). Тако Милошевић холивудски филм сагледава као амалгам: бизниса (за стицање профита), забаве (подилажење страстима и најнижим нагонима) и пропаганде (нарочито оне есхатолошке и окултне).

У предговору своје књиге Зоран Милошевић је подвукао две идеје водиле. Прва је да је у атлантистичком свету све нестабилно и пролазно (таласократски принцип воде), а да се вредности смењују као на кинематографској траци. Последица тога је непрестано лебдећа несталност и несигурност Западног човека. Друга идеја којом се Милошевић води јесте да наметнути протектори не

желе друштвену науку, као моћан стуб здравог друштва у Србији. Друштвена наука, ако није новоидентитетски инжењеринг, што се кроз пројекте форсира, не служи, према таквим креаторима, ничему. Још је опаснија критичка мисао... И ту лежи значај књига попут ове Зорана Милошевића. *Унија корпоративног капитализма – економски, политички и културни инструменти Новог светског поретка* је на трагу оних радова који оштрином пера и безкомпромисном критичком мишљу настоје да друштвеној науци у Србији поврате дигнитет: не толико методски, колико чињенично – разбијањем табуа.

Књига је писана лаганим стилем – на самој граници са публицистиком. Често се стиче утисак да се не ради о научној књизи него о популарној литератури која се чита у једном даху. Није превише оптерећена изворима нити ауторитетима, премда је јасно уочљива идеолошка опредељеност ка антиглобализму и алтерглобализму. Милошевић на подручје Србије уноси нешто од будућег мултиполарног света, често се позивајући на руске или нпр. иранске изворе, до којих научна и шира читалачка публика тешко може да допре. Иако неретко пристрасан у својим опредељењима (а она су на страни мултиполарног БРИКС-а и православне Русије), Милошевић овом књигом уноси свежину тако преко потребну у свету који је заробљен цензурама и аутоцензурама западократских редицајнера стварности. И управо због свежине текста, нових идеја, и лакоће читања сложених тема ову књигу топло препоручујемо на читање.

Овај рад је примљен 19. августа 2014. године а прихваћен за штампу на састанку Редакције 10. септембра 2014. године.